

Oděvní technik/technička kvality (kód: 31-045-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Oděvní technik jakosti
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Vstupní, výstupní a mezioperační kontrola materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě	4
Kvalitativní zkoušky materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě	4
Analyzování vlivů působících na užité vlastnosti materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě	4
Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě	4
Vypracovávání protokolů o výsledcích kontrol v oděvní výrobě	4
Navrhování metod kontroly kvality oděvních výrobků	4
Vypracovávání plánů kontroly kvality oděvních výrobků	4
Uplatňování a vyřizování reklamací v oděvní výrobě (včetně zjišťování závad)	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování (zásady pro položení stříhových šablon, pro návaznost a souměrnost vzoru, pro šířky švových a koncových záložek, požadavky na parametry vyztužování, na kvalitu stehů), uvést velikostní systémy oděvních výrobků, požadavky na značení oděvních výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou a konstrukční dokumentací pro konkrétní oděvní výrobek (popsat podle technického nákresu výrobek, rozlišit podle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, určit podle pracovního předpisu technologii, stanovit z konstrukční dokumentace parametry, stanovit z technických podkladů požadavky na adjustaci)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vstupní, výstupní a mezioperační kontrola materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést vstupní kontrolu materiálů a polotovarů – zkontrolovat materiály ke zhotovení konkrétního výrobku, posoudit jejich kvalitu, v případě vad určit využitelnost materiálu ke zhotovení konkrétního oděvního výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést mezioperační kontrolu polotovarů – zkontrolovat rozpracovaný oděvní výrobek, vyhledat a označit vady (zkontrolovat hladkost švů, dodržení šířky švové záložky, shodu nástřihů, kvalitu vyztužení dílů a součástí oděvního výrobku, dodržení technologické kázně)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést výstupní kontrolu výrobku – zkontrolovat hotový oděvní výrobek (posoudit kvalitu zpracování, zjistit funkčnost, vyhodnotit soulad s technickou dokumentací, vyhodnotit soulad s požadavky zákazníka, případně s referenčním vzorkem, změřit kontrolní míry, ověřit správnost hodnot z velikostní tabulky), rozeznat a označit vady	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kvalitativní zkoušky materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit druh předloženého materiálu, definovat jeho vlastnosti, definovat možné vady, vybrat z předložených vzorků materiál vhodný pro stanovený oděvní výrobek, zdůvodnit volbu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kvalitativní zkoušky oděvního materiálu – provést základní rozbor materiálu (makroskopicky určit složení, dostavu, ověřit plošnou měrnou hmotnost), vyjmenovat a popsat provádění základních materiálových zkoušek (srážlivosti, otěru)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Charakterizovat kvalitativní zkoušky oděvního výrobku nebo jeho polotovaru – vyjmenovat a popsat provádění základních zkoušek (pevnost švu, pevnost lepeného spoje, odolnost v praní)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Analyzování vlivů působících na užité vlastnosti materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Analyzovat faktory výrobního procesu, které působí na použité materiály a oděvní výrobek	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit rizika spojená s použitím nesprávné technologie	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provéřit dodržování pracovního postupu konkrétní operace (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provéřit dodržování technologické kázně, tj. provedení operací dle pracovního předpisu konkrétního oděvního výrobku (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zkontrolovat nastavení technologických parametrů na strojním zařízení a porovnat soulad s materiálem a technologickými postupy	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zjistit příčiny vzniku nedostatků kvality, navrhnout opatření k nápravě (navrhnout technologický postup k odstranění vad, ke zvýšení kvality)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést na modelové situaci jednání s lidmi – simulovat řešení problému s kvalitou	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vysvětlit technologii výroby jednoho konkrétního oděvního výrobku a vysvětlit závislost parametrů a nastavení oděvní techniky na zpracovávaném materiálu a zhotovovaném oděvním výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vypracovávání protokolů o výsledcích kontrol v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést záznam o zjištěné kvalitě vstupních materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zpracovat zápis o průběhu mezioperační dílenské kontroly kvality, provést vyhodnocení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vypracovat slovní hodnocení výstupní kontroly kvality určité zakázky – popsat technologické a materiálové vady, provést rozbor vad (posoudit, zda se jedná o vady funkční nebo vzhledu, stanovit stupeň jejich závažnosti a možnosti odstranění)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vypracovat záznam o naměřených hodnotách (vyplnit kontrolní tabulku měř)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Pojmenovat díly a součásti jednoho konkrétního oděvu, procesy v oděvní výrobě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Navrhování metod kontroly kvality oděvních výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout postup vyhodnocování kvality pro konkrétní vstupní materiál, podle kterého bude kontrola kvality probíhat	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout postup vyhodnocování kvality pro jeden konkrétní oděvní výrobek, podle kterého bude kontrola kvality probíhat	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit kritéria, podle nichž bude výrobek zařazen do tříd kvality	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout způsob evidence závad a vedení příslušné dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vypracovávání plánů kontroly kvality oděvních výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit plán vstupních kontrol při přejímce materiálů a polotovarů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit plán mezioperačních kontrol pro provozní jednotku pro konkrétní výrobní program	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit plán výstupních kontrol pro provozní jednotku na základě předpokládaného výrobního plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit plán pro ověřování nových výrobních postupů a realizaci technologických změn	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatňování a vyřizování reklamací v oděvní výrobě (včetně zjišťování závad)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést platné zákony pro řešení reklamace od dodavatelů a odběratelů	Ústní ověření
b) Posoudit konkrétní reklamovaný oděvní výrobek z hlediska kvality, stanovit příčinu vzniku vady	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout způsob řešení reklamace	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zpracovat podklady pro reklamační řízení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést na modelové situaci reklamační jednání – simulovat komunikaci se zákazníkem	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestaveny v dílčí procesy. Uchazeči je zadáno řešit modelové situace pro konkrétní oděvní materiál nebo oděvní výrobek nebo pro konkrétní úsek oděvní výroby a kontroly kvality (provést vstupní kontrolu materiálu a výstupní kontrolu výrobku, včetně provedení kvalitativních zkoušek a vypracování protokolů, provést mezioperační kontrolu polotovaru na vybraném pracovišti včetně předvedení kontroly dodržování technologické kázně na modelových situacích, pro každou kontrolu navrhnout plán a vhodnou metodu, modelovat způsob řešení reklamace). Pro řešení modelové situace si uchazeč zvolí oděvní výrobek z nabídky autorizované osoby, která je blíže specifikována v kap. Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky.

Autorizovaná osoba připraví modelové situace z provozu oděvní výroby (minimálně jednu pro každou ověřovanou odbornou kompetenci), nabídne různé druhy oděvních výrobků (na kterých budou odborné kompetence ověřovány) a zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici a na nichž lze zhotovovat nabízené výrobky) a umožní uchazeči se s tímto seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. O formě seznámení uchazeče s nabídkou oděvních výrobků, se seznamem strojového vybavení a s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Zkouška bude probíhat jak v prostředí odborné učebny nebo laboratoře, tak v prostředí reálného provozu v oděvní výrobě (především při simulování činností mezioperační kontroly a kontroly dodržování technologické kázně). Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými způsoby ověření a zaměřují se jak na výsledek vykonávané činnosti, tak na způsob předvedení činnosti.

Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném záznamu, čtení konkrétní technologické dokumentace apod. Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- d) Profesní kvalifikace 31-045-M Oděvní technik/technička kvality + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici odbornou učebnu nebo laboratoř a mít přístup i do reálného provozu oděvní výroby, aby bylo umožněno ověření všech odborných kompetencí, a mít také k dispozici minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Technická dokumentace (technický nákres, technický popis, pracovní předpis) pro oděvní výrobky (minimálně pro 3 druhy oděvních výrobků - trupový, kalhotový, sukňový; ke každému druhu minimálně 2 různé varianty těchto výrobků), protokoly pro zaznamenání výsledků kontrol
- Vzorky oděvních materiálů (minimálně 10 vzorků), různé druhy oděvních výrobků hotových a rozpracovaných (minimálně 3 druhy oděvních výrobků - trupový, kalhotový, sukňový), vadné výrobky pro reklamační řízení (minimálně 3 druhy oděvních výrobků - trupový, kalhotový, sukňový)
- Pracoviště se základním vybavením pro materiálové zkoušky (analytické váhy, lupu, jehlu, nůžky, krejčovský metr, pravítko, krejčovské křídly, stůl, žehlička, žehlička, elektroparní žehlička)
- Pracoviště se základním vybavením pro výstupní kontrolu a reklamační řízení (stůl, krejčovské loutky, tabulky kontrolních měř)
- Pracoviště (úsek reálného provozu) pro mezioperační kontrolu a kontrolu dodržování technologické kázně se strojním vybavením (průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem klikatým, obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, zapošívací stroj, knoflíkovací stroj, závorování stroj)
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Záznamové archy pro zápisy o průběhu kontroly a zjištěné kvalitě, psací potřeby, případně PC

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, v. d. Konice